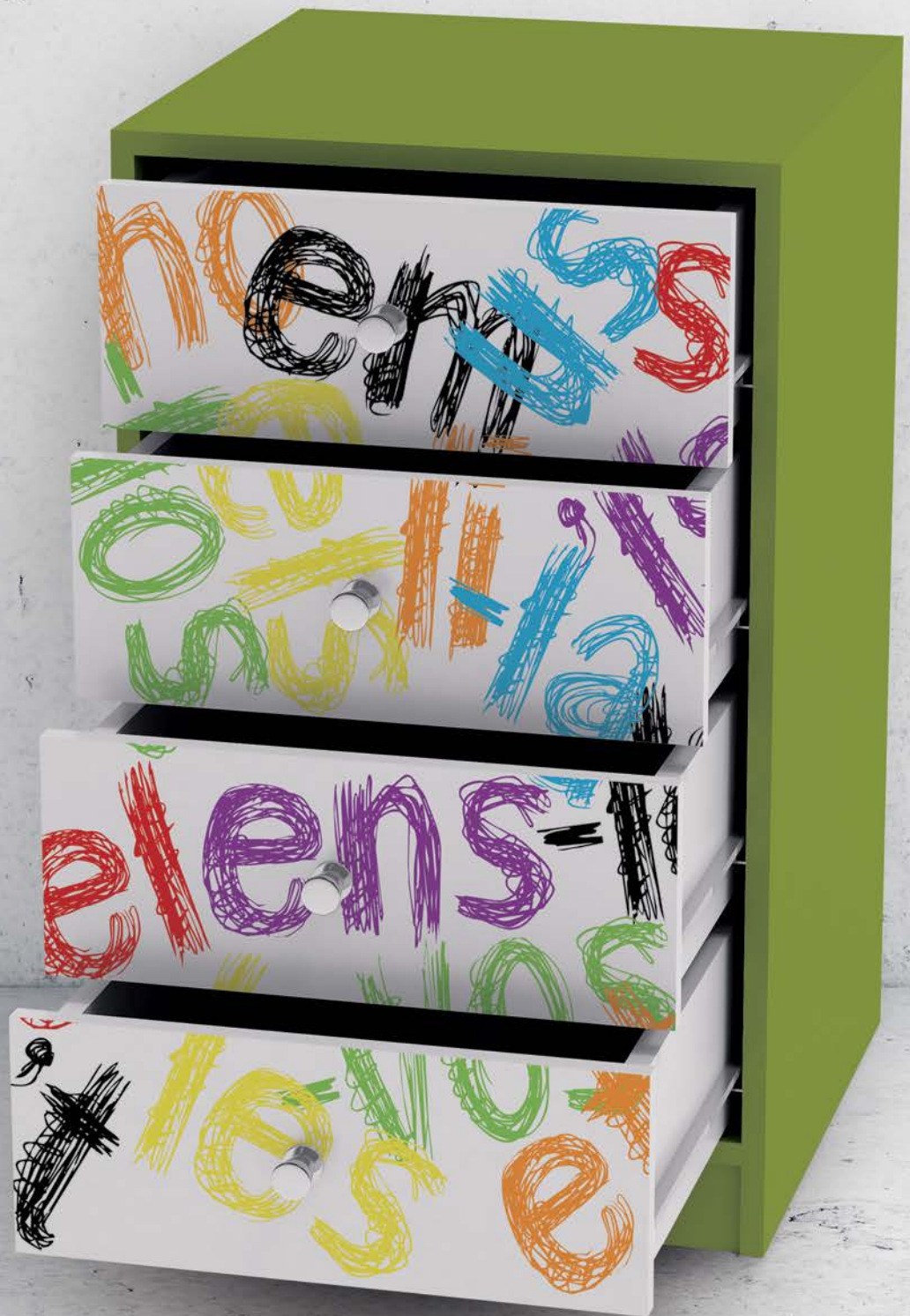


CALAIIX

# Pronoms febles (I)



Els pronoms són paraules que substitueixen noms, sintagmes o oracions que han aparegut anteriorment en el text o han d'aparèixer després. Són especialment útils perquè afavoreixen la llei de l'economia lingüística, ja que eviten les repeticions de paraules. Exemples: *vosaltres, li, ho, això...*

Els **pronoms personals** fan referència a les persones gramaticals (primera, segona i tercera) i es poden classificar en:

- **Forts** (o tòncics), que poden anar sols: *jo, tu, ell, ella, nosaltres, vosaltres, ells, elles...*
- **Febles** (o àtons), que sempre van davant o darrere del verb: *em, t', la, -ho, -les...*

Tant els pronoms forts com els febles tenen el mateix significat i fan la mateixa funció que la paraula o el sintagma als quals substitueixen. Exemples:

**Jordi** estudia anglés. = **Ell** estudia anglés. (Subjecte)

Marta corregeix **els exercicis** = Marta **els** corregeix. (Complement directe)

Jo llig  
Tu estudies  
Ella escriu  
Nosaltres vivim  
Vosaltres parleu  
Els canten



### 1. Relaciona amb una fletxa els elements de la primera columna amb els de la segona.

- |                  |                                    |
|------------------|------------------------------------|
| Jo •             | • ens estimem.                     |
| Tu •             | • em menjaré un entrepà de pernil. |
| Jaume •          | • et beuràs tot el suc?            |
| Cèlia i jo •     | • es reuniran al parc a les 7 h.   |
| Carles i tu •    | • es dutxa tots els dies.          |
| Els meus amics • | • us assembleu molt.               |

### 2. Subratlla els pronoms personals.

- Jo intentaré estudiar cada dia perquè m'interessa aprovar.
- Tu tens els cabells rossos o te'ls has tenyit?
- Ell ha llogat un apartament que li costa 300 € al mes.
- Mentre nosaltres parlem, vosaltres heu de callar.
- Els es dediquen als camps i elles treballen en fàbriques.

### 3. Assenyala les paraules que substitueixen els pronoms personals forts destacats.

- Andreu estudia 2n d'ESO, **ell** no ha repetit cap curs. → *Andreu*.
- Parlaré amb els teus pares, **ells** estan preocupats per tu. → .....
- Tomàs i jo som bons amics, **nosaltres** no som nuvis. → .....
- Maria i tu sou molt altes, **vosaltres** podeu jugar a bàsquet. → .....
- He estat passejant amb Laura i Mònica, **elles** volen conèixer la ciutat. → .....

### 4. Assenyala les paraules que substitueixen els pronoms personals febles destacats.

- Trau la senyera i penja-**la** al balcó. → .....
- Agafaré les ulleres de sol perquè **les** necessitaré a la platja. → .....
- He perdut el bolígraf, estic buscant-**lo** per tot arreu. → .....
- Hem llegit els poemes i **els** recitarem a classe. → .....
- No tinc pa, **en** compraré quan isca. → .....

### 5. Completa les oracions amb el sintagma nominal al qual substitueix el pronom feble destacat.

aquests exercicis, el mòbil, molta fam, les joies de l'àvia, la novel·la *Resurrecció*

- Si portes ..... a classe, desconnecta'**l**.
- ....., vull que **els** feu al quadern.
- ....., guardem-**les** a la caixa forta.
- Llegiu ..... , us **la** recomane.
- Tinc ..... , tu no **en** tens?

Els pronoms **personals forts** o tònic funcionen com a **subjecte** (*Marc té por* → *Ell té por*) o com a **complement** del verb, cas en què van precedits d'una **preposició** (*Volem parlar amb tu*).

Són els següents:

	Singular	Plural
Primera persona	jo, mi	nosaltres
Segona persona	tu, vosté*	vosaltres, vostés*
Tercera persona	ell/ella	ells/elles

\*Les formes *vosté* i *vostés* són de segona persona, però sintàcticament es comporten com a tercera persona: *Vosté canta molt bé; els he dit a vostés que passen.*



**6. Completa aquesta conversa amb els pronoms personals forts.**

SERGI. Hola! ..... deus ser Marta, no?  
 MARTA. Sí. Com ho saps?  
 SERGI. M'ho ha dit Josep. És un amic que va a la mateixa classe que .....  
 MARTA. Ah sí, Josep Ferrer. I a ....., com et diuen?  
 SERGI. A ..... em diuen Sergi.  
 MARTA. I per què em busques?  
 SERGI. Perquè estic organitzant un torneig de tenis i he pensat que, potser, t'interessa participar.  
 MARTA. Sí, però com saps que jugue a tenis?  
 SERGI. T'he vist jugar al poliesportiu. I, la veritat, jugues molt bé.  
 MARTA. Estàs fent-me la pilota?  
 SERGI. .... què creus? No, dona, no!  
 MARTA. Deixa que m'ho pense perquè vaig de cap en els estudis.  
 SERGI. D'acord. Si vols jugar contra el successor de Rafa Nadal, t'espere a la pista.  
 MARTA. Vinga va! No crec que sigues tan bo com .....!  
 SERGI. Ara encara no, però ho intentaré. Sóc molt cabut!  
 MARTA. Sí, ja ho veig, perquè quasi m'has convençut... Fins després.



**7. Completa les oracions amb el pronom personal fort adient.**

- a) Mentre ..... escric a la pissarra, ..... copieu les paraules.
- b) ..... sabeu per què a ..... no m'han dit res del viatge?
- c) Senyor Joan, ..... sap a quina hora arriba l'autobús?
- d) ..... desitgem que ..... es refaça de seguida de l'accident.
- e) Si ..... tens pressa, vés-te'n, perquè ..... encara no he acabat.
- f) ..... i ..... no són marit i muller; ..... són cosins.
- g) M'ha dit el Sr. Bernat que ..... vol parlar amb mi en privat.
- h) Sóc ..... qui assegure que no sabia res del que ..... em preguntaven.
- i) El carter demana que isques ..... a signar el certificat perquè va a nom teu.
- j) Li van preguntar a ..... si havia treballat de cambrera alguna vegada.
- k) Crec que ..... és l'autor de la música del documental.
- l) Marta sempre parla d' ..... mateixa.



**8. Escriu una oració amb cada pronom personal fort.**

.....

.....

.....

.....

.....

9. Substitueix els sintagmes destacats per pronoms personals forts.

- a) **Els piròmans** provoquen incendis forestals. ....
- b) **Andreu i jo** col·leccionem segells. ....
- c) **El professor de matemàtiques** ha perdut la calculadora. ....
- d) **Víctor i tu** sempre esteu com el gat i el gos. ....
- e) **Sandra, Gemma i Tània** ballen molt bé. ....
- f) **La cosina de Paula** estudia veterinària. ....
- g) **Sr. Joan i Sra. Teresa**, no saben per què els hem citat? ....

10. Canvia la paraula que es repeteix per un pronom personal fort.

- a) Àlícia té trenta anys, però Àlícia sembla més jove.  
.....
- b) Els ecologistes han convocat una manifestació; els ecologistes defensen el medi ambient.  
.....
- c) Les meues veïnes són andaluses, però les meues veïnes parlen valencià.  
.....
- d) Raquel i tu heu arribat tard a classe; Raquel i tu no hi podeu entrar fins a les 10 h.  
.....
- e) David i jo juguem a tennis, David i jo participarem en el campionat comarcal.  
.....
- f) El morrut és un insecte coleòpter molt voraç; el morrut ataca les palmeres.  
.....

En la primera persona del singular, s'usa **mi** en lloc de **jo** darrere de la majoria de les preposicions.

11. Relaciona un element de cada columna i forma oracions

a) M'ho ha dit	1) per mi.	A-3. M'ho ha dit a mi.
b) Parlen	2) per a mi.	
c) Fes-ho	3) a mi	
d) Se n'ha anat	4) de mi.	
e) Vénen	5) sense mi.	
f) Pensa	6) amb mi	
g) La carta és	7) en mi.	

Les formes **vosté** i **vostés** acompanyen un verb en tercera persona, però pel sentit són de segona. Són **formes de cortesia** que indiquen respecte.

12. Completa les oracions amb els pronoms **vosté** o **vostés**.

- a) ..... sap quant val un bitllet d'avió de València a Eivissa?
- b) ..... deuen ser d'Alacant, perquè diuen *neboa* en lloc de *neboda*.
- c) Si ..... sabera el que jo he viscut!
- d) ..... són molt amables.
- e) Sr. Vicent, ..... encara treballa al banc?



13. Classifica els pronoms destacats que hi ha a les bafarades.

<b>Pronoms forts</b>	
<b>Pronoms febles</b>	



Els pronoms personals febles es pronuncien juntament amb el verb i **no** porten **preposició**. Són variables, ja que presenten diverses formes depenent del lloc que ocupen i de la funció sintàctica que a compleixen.

Tenen aquestes característiques:

1. No poden ser subjecte i fan les altres **funcions**. Exemples:

*Alfred explicarà el tema. → Alfred **l'**explicarà.*

**Complement directe**

*Alfred explicarà el tema a Jordi. → Alfred **li** explicarà el tema.*

**Complement indirecte**

*Alfred està preocupat. → Alfred **ho** està.*

**Atribut**

*Alfred farà classe a l'aula d'informàtica. → Alfred **hi** farà classe.*

**Complement circumstancial de lloc**

*Alfred parla de cinema. → Alfred **en** parla.*

**Complement de règim verbal**

2. Els pronoms febles de primera i segona persona tenen **flexió** de nombre (*em/ens, et/us*).

Els de tercera persona en tenen també de gènere i, a més, depenent de la funció sintàctica, prenen formes diferents (*el, la, els, les, li, se*).

3. Segons la **posició** que ocupen respecte del verb, poden ser:

- a) **Proclítics**, quan van **davant del verb**. Adopten aquestes formes:

- **Forma reforçada**. Quan el verb comença per consonant, els pronoms no s'apostrofen i s'escriuen separats del verb: **Et** conec. **Es** pentina.

- **Forma elidida**. Quan el verb comença per vocal o *h*, els pronoms s'escriuen units al verb amb un apòstrof. **M'**espera. **L'**hem portat.

El pronom feble *la* davant de verb que comença per *i* o *u* àtones no s'apostrofa: *L'antena, **la** instal·laré demà. La cassola, **la** untava amb mantega.*

- b) **Enclítics**, quan van **darrere del verb**. Adopten aquestes formes:

- **Forma plena**. Quan el verb acaba en consonant o en diftong, els pronoms no s'apostrofen i s'escriuen units al verb amb un guionet: *Agafeu-**la**. Posar-**te**.*

- **Forma reduïda**. Quan el verb acaba en vocal (cas de l'imperatiu i de l'infinitiu en *-re*), els pronoms s'escriuen units al verb amb un apòstrof: *Alça'**t**. Has de veure'**l**.*

	Singular						Plural				Neutre	Adverbials	
<b>Forma reforçada</b>	em	et	es	el			ens			els		en	
<b>Forma elidida</b>	m'	t'	s'	l'	l'							n'	
<b>Forma plena</b>	me	te	se	lo	la	li	nos	vos	les	los	ho	ne	hi
<b>Forma reduïda</b>	'm	't	's	'l			'ns	us		'ls		'n	

**14. Evita confondre els articles determinats amb els pronoms febles. Classifica aquestes expressions a la graella.**

el cotxe, la motxilla, el veng, la preparaves, els edificis, les tisores, les repartisc, els anime, l'avinguda, l'estiu, la introduisc, la humanitat, l'encenen, l'ompli, la repasse

<b>Article + nom</b>
<b>Pronom feble + verb</b>

Recorda aquest quadre.

